

ULBS

Universitatea "Lucian Blaga" din Sibiu

Școala doctorală de Științe Sociale
Domeniul de doctorat: Finanțe

TEZĂ DE DOCTORAT
Rezumat

**CONTRIBUȚIA INVESTIȚIILOR PUBLICE
LA CREȘTEREA ECONOMICĂ SUSTENABILĂ.
EVIDENȚE TEORETICE ȘI EMPIRICE LA
NIVELUL STATELOR EMERGENTE DIN
EUROPA CENTRALĂ ȘI DE EST**

doctorand:
ANDREEA OCOLIȘANU

conducător doctorat:
Prof. univ. Dr. GABRIELA DOBROTĂ

SIBIU 2022

CUPRINS

CUPRINS.....	1
INTRODUCERE.....	4
Capitolul I. DELIMITĂRI CONCEPTUALE ȘI TEORII ECONOMICE PRIVIND CREȘTEREA ECONOMICĂ ÎN CONTEXTUL DEZVOLTĂRII SUSTENABILE.....	15
1.1. Ce este dezvoltarea sustenabilă? Prezentarea conceptului multidimensional.....	15
1.2. Considerații privind dezvoltarea durabilă versus creștere economică.....	19
1.3. Obiectivele dezvoltării sustenabile în contextul creșterii economice.....	22
1.4. Dezvoltarea economică sustenabilă în context european și internațional.....	27
1.5. Indicatori de evaluare a creșterii economice sustenabile.....	34
1.6. Prezentare succintă a principalelor teorii și modele de creștere economică.....	37
1.6.1. Teorii clasice de creștere economică.....	37
1.6.2. Modelul Harrod-Domar.....	40
1.6.3. Teorii neoclasice de creștere economică.....	42
1.7. Relevanța economiei circulare în atingerea obiectivelor dezvoltării sustenabile.....	49
1.7.1. Aspecte privind conceptul de economie circulară.....	49
1.7.2. Implicații ale economiei circulare asupra dezvoltării durabile.....	51
1.7.3. Resurse financiare alocate pentru economia circulară și dezvoltarea durabilă.....	57
1.8. Politica de investiții publice și rolul acesteia în finanțarea dezvoltării durabile.....	65
1.9. Concluzii și contribuții personale.....	73
Capitolul II. INVESTIȚII PUBLICE – ABORDĂRI METODOLOGICE PRIVIND INFLUENȚA EXERCITATĂ ASUPRA CREȘTERII ECONOMICE SUSTENABILE.....	79
2.1. Investițiile publice – concept și obiective.....	79
2.2. Modalități de alocare a fondurilor publice pentru dezvoltare și finanțare a investițiilor.....	83

2.3. Prezentarea contextului economic - politici economice, stabilitate economică și financiară.....	89
2.4. Modele de studiu utilizate în literatura de specialitate în vederea evidențierii creșterii economice.....	94
2.5. Indicatori macroeconomici relevanți pentru dezvoltarea economică sustenabilă.....	110
2.6. PIB versus indicatori compoziți în măsurarea creșterii economice sustenabile.....	114
2.7. Concluzii și contribuții personale.....	119
Capitolul III. MODALITĂȚI DE FINANȚARE A INVESTIȚIILOR PUBLICE ÎN CONTEXTUL CONSTRÂNGERILOR BUGETARE ȘI AL CRIZELOR ECONOMICE GLOBALE.....	121
3.1. Considerații privind procesul investițional. Metodologia de evaluare și selecție a investițiilor publice la nivelul Uniunii Europene.....	121
3.2. Surse de finanțare pentru investiții publice și aspecte privind sustenabilitatea acestora...	132
3.3. Constrângeri bugetare în finanțarea investițiilor publice.....	146
3.4. Provocări privind finanțarea investițiilor publice în contextul crizelor economice globale.....	153
3.5. Concluzii și contribuții personale.....	161
Capitolul IV. EVIDENȚE EMPIRICE PRIVIND EFECTELE INVESTIȚIILOR PUBLICE ASUPRA CREȘTERII ECONOMICE SUSTENABILE ÎN ȚĂRILE EMERGENTE DIN EUROPA CENTRALĂ ȘI DE EST.....	163
4.1. Metodologia de cercetare și descrierea bazei de date.....	163
4.1.1. Motivația cercetării.....	164
4.1.2. Ipoteze de studiu.....	166
4.1.3. Descrierea bazei de date.....	166
4.2. Cheltuieli de investiții publice și evoluții în țările membre din Europa Centrală și de Est.....	167
4.3. Modelarea econometrică a efectelor investițiilor publice asupra creșterii economice durabile.....	169
4.3.1. Cadrul metodologic de testare.....	169

4.3.2. Studii empirice privind rolul investițiilor publice asupra creșterii economice sustenabile.....	173
4.3.3. Testarea econometrică a impactului investițiilor publice asupra creșterii economice sustenabile.....	199
4.4. Interpretarea rezultatelor.....	209
4.5. Concluzii și contribuții personale.....	211
Capitolul V. CONCLUZII, REZULTATE ȘI PROPUNERI DE VALORIFICARE A CONSTATĂRILOR CARE SE DESPRIND DIN STUDIUL EFECTUAT.....	213
5.1. Concluziile studiului.....	213
5.2. Importanța studiului pentru mediul socio-economic.....	217
5.2.1. Contribuții pentru știință.....	218
5.2.2. Contribuții la teoria economică.....	219
5.3. Limitările studiului.....	219
5.4. Sugestii pentru cercetări ulterioare.....	220
REFERINȚE BIBLIOGRAFICE.....	221
ANEXE.....	234
LISTA ABREVIERILOR.....	240
LISTA TABELELOR.....	242
LISTA FIGURILOR.....	243
LISTA GRAFICELOR.....	245
LISTA ANEXELOR.....	246

Cuvinte cheie: dezvoltare sustenabilă, creștere economică sustenabilă, economie circulară, modele de creștere economică, PIB, indicatori alternativi PIB –ului, investiții publice, analiza cost-beneficiu, constrângeri bugetare și fiscale, studii econometrice

INTRODUCERE

Motivația alegerii temei, noutate, actualitate și importanță

Creșterea economică sustenabilă reprezintă un subiect de interes, situat în centrul agendei de dezvoltare în Uniunea Europeană și pe plan internațional. Creșterea economică apare atunci când producția reală înregistrează ritmuri de creștere. Însă, întrebarea este: cum se poate realiza creștere economică fără a compromite calitatea vieții și a mediului, în prezent și mai ales în viitor?

Alegerea temei de cercetare este motivată de preocupările actuale privind îndeplinirea obiectivelor de dezvoltare durabilă, dintre care, mai problematică este creșterea economică sustenabilă. Impactul negativ asupra mediului, decalajele mari teritoriale de infrastructură (chiar și în cadrul unei țări) și nivel de trai atrag o răspundere mai mare a guvernelor și implică investiții publice de calitate. Criza pandemică actuală a demonstrat acest lucru.

Există numeroase contradicții între literatura econometrică, care măsoară din punct de vedere cantitativ impactul investițiilor publice asupra creșterii economice, și literatura amplă a ghidurilor de politici publice, care estimează decalajele de infrastructură și oferă îndrumare pentru realizarea investițiilor publice necesare în diferite sectoare.

La nivelul cercetării științifice și doctorale în general, impactul investițiilor publice asupra creșterii economice sustenabile în cadrul amplu al Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă este puțin investigat, aspect care conferă noutate și interes temei de cercetare abordate. Caracterul de originalitate și noutate este completat prin realizarea unui studiu practic în țările emergente din zona Europei Centrale și de Est din UE, care își propune să aducă clarificări fundamentate și să complinească deficitul existent în literatură cu privire la această categorie de țări, în contextul sustenabilității.

Demersul științific propus se departajează astfel de alte studii, prin abordarea efectului investițiilor publice asupra creșterii economice în contextul actual al sustenabilității. În 2019, prin Pactul Ecologic European, Comisia Europeană declară ambiția UE până în anul 2050 de a fi prima în lume care atinge neutralitatea climatică. Având în vedere importanța sustenabilității, este binevenită investigarea mai atentă a relației dintre investițiile publice și creșterea economică sustenabilă, care poate oferi un adevărat suport decidenților publici în întreprinderea

și urgentarea acțiunilor pentru dezvoltare durabilă.

Scopul acestui parcurs vizează oferirea unei înțelegeri profunde a cadrului actual, care să contribuie la realizarea unor proiecte de investiții viabile și cu beneficii economice și sociale de impact, și care, cu finanțare sustenabilă, să conducă spre rezultate economice durabile. Într-o perioadă economică instabilă, caracterizată prin presiune fiscală ridicată, deficite mari de infrastructură de bază, sustenabilitate îndoielnică a finanțelor publice, abateri semnificative de la obiectivele asumate, este nevoie de reforme fiscale și bugetare pentru redresarea economică prin investiții publice.

Așezarea temei de cercetare în contextul cercetărilor științifice din domeniu și în context interdisciplinar

Teza de doctorat intitulată *”Contribuția investițiilor publice la creșterea economică sustenabilă. Evidențe teoretice și empirice la nivelul statelor emergente din Europa Centrală și de Est”* tratează subiecte de maxim interes, precum: dezvoltarea sustenabilă, creșterea economică sustenabilă, indicatori macroeconomici relevanți în măsurarea creșterii economice sustenabile, economia circulară, angrenarea investițiilor publice în vederea asigurării unui viitor sănătos generațiilor viitoare, importanța procesului investițional, constrângeri fiscale, finanțare pentru realizarea obiectivelor dezvoltării sustenabile, și își propune să creeze raționamente noi de valoare în contextul dezvoltării sustenabile.

Cercetarea științifică întreprinsă prezintă utilități teoretice și practice, întrucât se concentrează pe aspecte importante și de actualitate pentru sectorul public, îndeosebi în țările în curs de dezvoltare, a căror înțelegere și aplicare corectă contribuie la creșterea eficienței utilizării resurselor publice și atingerea ODD. Utilitatea practică rezultă din investigațiile și studiul econometric efectuate pentru țările în curs de dezvoltare.

Lucrarea analizează țările emergente din Europa Centrală și de Est, membre ale UE, respectiv: România, Ungaria, Bulgaria, Estonia, Polonia, Lituania, Letonia, Republica Cehă, Slovenia, Slovacia, Croația. Raționamentul selectării acestor țări are la bază asemănările existente între acestea (țări care s-au aflat sub regimuri comuniste), progresul înregistrat de aceste țări după căderea regimurilor comuniste și potențialul de investiții publice pentru dezvoltare, superior celui existent în țările dezvoltate.

Complexitatea temei abordate în cadrul tezei de doctorat implică studiul literaturii de specialitate din domenii vaste precum: finanțe publice și fiscalitate, economie, econometrie, protecția mediului, științe politice, drept și științe administrative.

Stadiul actual al cercetării științifice în literatura de specialitate

Scăderea investițiilor publice, mai ales în contextul crizelor economice, a determinat apeluri pentru stimularea cheltuielilor cu investițiile publice ca modalitate de creștere a cererii pe termen scurt și a producției. În contextul dat, deși există o vastă literatură de specialitate care investighează acest subiect, creșterea economică și factorii determinanți, printre care se află investițiile publice, continuă să fie un important subiect de dezbatere printre cercetători.

În ciuda studiilor numeroase, rezultatele sunt contradictorii, neexistând un consens general valabil cu privire la impactul investițiilor publice asupra creșterii economice. Totodată, majoritatea lucrărilor de cercetare se concentrează pe țări sau grupe de țări dezvoltate, fiind identificate mai puține preocupări de cercetare orientate către țările în curs de dezvoltare.

Investițiile în infrastructura publică trebuie să constituie una din direcțiile principale abordate de către guverne, având în vedere justificarea acestora ca bun public cu beneficii larg distribuite pentru populație. Această idee datează cel puțin de la Adam Smith (1776), conform căruia, una dintre îndatoririle statului se referă la furnizarea și întreținerea de bunuri publice complementare, care ar facilita dezvoltarea piețelor și creșterea economică pe termen lung. Întrebarea empirică care a stimulat cercetări considerabile în literatura de specialitate se referă la productivitatea investițiilor publice.

Conform modelelor economice neoclasicе, întrucât rata creșterii economice este determinată exogen, investițiile guvernamentale nu au niciun impact pozitiv asupra creșterii economice. În majoritatea studiilor empirice, ecuațiile estimate sunt derivate din teoria economică neoclasică (Ramirez și Nazmi, 2003, Khan și Kumar, 1997).

Relevante pentru tema de cercetare abordată sunt lucrările lui Aschauer (1989), care a identificat o relație pozitivă puternică între capitalul public și creșterea PIB-ului în economiile dezvoltate, sau ale lui Lucas (1988), Barro (1990) și Romer (1996), care au dezvoltat modele de creștere endogenă, în care investițiile publice sunt tratate ca factor semnificativ. Pe lângă examinările realizate în mediul academic, rolul stimulator al investițiilor publice este tratat cu interes de organizațiile internaționale și decidenții politici cu influență.

Analiza stadiului actual al cunoașterii științifice privind tematica cercetării sugerează importanța investițiilor publice în impulsivarea creșterii economice, evidențiind totodată deficitul de cercetare al acestui fenomen în cadrul dezvoltării sustenabile.

Obiectivele cercetării

Teza de doctorat cu titlul ”Contribuția investițiilor publice la creșterea economică sustenabilă. Evidențe teoretice și empirice la nivelul statelor emergente din Europa Centrală și de Est” are ca obiectiv principal evaluarea contribuției investițiilor publice asupra creșterii

economice sustenabile, încercând să surprindă noi conotații și limitări ale acestora în cadrul dezvoltării sustenabile. Abordarea rolului determinant al investițiilor publice a avut în vedere criteriile de sustenabilitate, analiza adecvării indicatorilor de măsurare a creșterii economice sustenabile, finanțarea sustenabilă a investițiilor publice și constrângerile bugetare.

Fundamentarea obiectivului principal s-a realizat în contextul următoarelor obiective secundare:

- ✓ prezentarea și analiza elementelor conceptuale privind dezvoltarea sustenabilă, pentru a delimita creșterea economică sustenabilă, dezvoltarea economică și dezvoltarea sustenabilă în cadrul literaturii de specialitate;
- ✓ prezentarea și sistematizarea principalelor teorii și modele de creștere economică;
- ✓ analiza rolului economiei circulare în cadrul dezvoltării durabile;
- ✓ reliefares resurselor financiare alocate dezvoltării sustenabile și a rolului politicii de investiții publice;
- ✓ prezentarea și analiza elementelor conceptuale și practice privind investițiile publice;
- ✓ evidențierea rolului managementului investițiilor publice în derularea investițiilor publice;
- ✓ investigarea contextului economic și a indicatorilor macroeconomici de măsurare a creșterii economice sustenabile;
- ✓ analiza stadiului cunoașterii și revizuirea studiilor privind impactul investițiilor publice asupra creșterii economice sustenabile;
- ✓ sistematizarea literaturii de specialitate revizuite;
- ✓ studierea procesului investițional;
- ✓ descrierea cadrului european în evaluarea proiectelor de investiții publice;
- ✓ analiza implicațiilor Analizei Cost Beneficiu și prezentarea metodologiei de evaluare;
- ✓ evidențierea căilor pentru finanțare sustenabilă a investițiilor publice;
- ✓ analiza constrângerilor bugetare și prezentarea evoluțiilor indicatorilor de politică fiscală la nivelul UE;
- ✓ abordarea finanțării investițiilor publice în contextul crizelor economice;
- ✓ studierea econometrică a efectului investițiilor publice asupra creșterii economice sustenabile în țările emergente din Europa Centrală și de Est.

Specificarea ipotezelor cercetării

Pentru realizarea cercetării temei abordate au fost stabilite următoarele ipoteze:

- ➡ Creșterea economică sustenabilă este parte componentă a dezvoltării sustenabile,

constituind unul dintre obiectivele majore ale dezvoltării durabile;

➡ Având în vedere rezultatele dăunătoare asupra mediului și omului degajate de activitatea economică, economia circulară constituie o pârghie necesară pentru a avea creștere economică sustenabilă;

➡ Managementul investițiilor publice are un rol major în procesul investițional, în cadrul căruia Analiza cost-beneficiu este instrumentul cheie în evaluarea și selecția proiectelor de investiții cu beneficii maxime în cadrul dezvoltării sustenabile;

➡ PIB reprezintă indicatorul relevant în măsurarea creșterii economice sustenabile;

➡ Spațiul fiscal limitat îngreuează realizarea investițiilor publice la potențialul necesar;

➡ Investițiile publice au un impact pozitiv asupra creșterii economice sustenabile, considerată ipoteza principală, pentru care au fost formulate două ipoteze secundare:

- Există o corelație puternică pozitivă între investițiile publice și investițiile private (efect crowding-in sau crowding-out);
- Investițiile publice au un rol determinant în obținerea unei creșteri economice sustenabile.

Metodologia de cercetare

Pentru îndeplinirea obiectivelor cercetării s-a utilizat o metodologie bazată pe cercetarea teoretică și empirică în domeniul finanțelor publice, înțelegerea creșterii economice sustenabile și evaluarea impactului investițiilor publice asupra creșterii economice în condițiile dezvoltării sustenabile. S-au aplicat următoarele metode de cercetare pentru această abordare:

- *Documentarea și analiza documentară* în domeniul de specialitate (finanțe publice), precum și în alte sectoare ale științei cu influență asupra dezvoltării sustenabile (economie, mediu, științe sociale, științe politice, administrație publică), literatura națională și internațională relevantă, rapoarte ale diverselor instituții și organizații internaționale (UE, FMI, OCDE, Eurostat, Banca Mondială), surse guvernamentale și ale unor organizații neguvernamentale, interne și internaționale, precum și alte surse, pentru o fundamentare științifică adecvată a cercetării creșterii economice sustenabile și a impactului investițiilor publice, ca unul dintre factorii determinanți, redată în referințele bibliografice/ webliografice;

- *Metoda cercetării interdisciplinare*, având în vedere utilizarea, în cadrul cercetării, de informații din diverse domenii, precum: finanțe publice, economie, științe juridice și administrative, statistică și econometrie;

- *Metode statistico-matematice și econometrice*, precum trendul Hodrick-Prescott, testul Granger, Vectorul autoregresiv și altele, construite prin utilizarea programului econometric

EViews;

- *Investigația*, constând în colectarea, sistematizarea, analiza și interpretarea datelor, analiza rapoartelor de actualitate, urmată de formularea de recomandări;
- *Metoda sintezei*, care contribuie la identificarea conexiunilor existente între procesele economice și elementele studiate și face posibilă formularea de concluzii;
- *Metoda inducției*, prin care se realizează trecerea de la fenomene și evoluții particulare la formulări științifice generalizate.
- *Metoda deducției*, prin care se pornește de la teorii sau ipoteze generale pentru a ajunge la procese concrete și permite obținerea de noi adevăruri din cunoștințele existente pe baza raționamentului deductiv.
- *Metoda descriptivă*, care descrie caracteristicile proceselor economice studiate și conceptele teoretice (creștere economică, dezvoltare economică, dezvoltare sustenabilă, creștere economică sustenabilă, investiții publice, economie circulară);
- *Metoda comparativă*, cu ajutorul căreia s-a realizat o analiză a conceptelor de creștere economică și dezvoltare economică, a teoriilor economice, s-au identificat principalele aspecte teoretice și empirice ale conceptului de investiții publice și implicațiile asupra creșterii economice sustenabile, având ca scop reliefaarea de elemente distinctive sau asemănătoare;
- *Metode grafice și statistice*, cu ajutorul cărora s-au analizat și sistematizat date statistice și s-a prezentat dinamica unor indicatori macroeconomici caracteristici tematicii abordate, utilizând softurile Excel și IDEA pentru prelucrarea datelor.

Criteriile utilizate pentru realizarea studiilor econometrice au fost următoarele:

- *Modelul teoretic*, care a făcut posibilă analiza principalelor teorii care stau la baza investițiilor publice și a contribuției acestora la creșterea economică sustenabilă, dar și a rezultatelor empirice existente;
- *Studiul empiric*, urmărind existența unor cercetări empirice și o metodologie clară a acestora.

Lucrarea de cercetare a folosit doar date oficiale, publicate de instituții abilitate și care se regăsesc în mediul online. Astfel, au fost utilizate date raportate pe site-urile CE (<https://ec.europa.eu/eurostat>, <https://cohesiondata.ec.europa.eu/funds/cf>), Băncii Mondiale (<https://datatopics.worldbank.org/>), Ministerului Finanțelor (<https://mfinante.gov.ro/>), ONU (<https://unstats.un.org/>, <https://unctad.org/>), OCDE (www.oecd.org). Prelucrarea, analiza și validarea ipotezelor prestabilite s-au realizat prin utilizarea softurilor Excel și EViews.

SINTEZA CONȚINUTULUI TEZEI DE DOCTORAT

Teza de doctorat prezintă următoarea structură: introducere, patru capitole, în care au fost tratate obiectivele principale și secundare enunțate, și un capitol final, care prezintă concluziile, contribuțiile personale și recomandările desprinse în urma cercetării.

Îndeplinirea obiectivelor cercetării a urmărit pe parcursul tezei de doctorat să valideze sau să invalideze ipotezele de cercetare formulate în prealabil, precum și să argumenteze concluziile formulate, prin intermediul analizelor și studiilor empirice realizate.

Capitolul I "Delimitări conceptuale și teorii economice privind dezvoltarea sustenabilă" reprezintă o abordare și sistematizare a diferitelor elemente care permit evidențierea complexității dezvoltării sustenabile. Într-o primă etapă, este binevenită o expunere a elementelor conceptuale și a relațiilor existente între acestea, fiind realizată o delimitare a conceptului dezvoltării sustenabile față de dezvoltarea economică și creșterea economică sustenabilă.

Un alt aspect important îl constituie așezarea dezvoltării sustenabile în context european și internațional, precum și prezentarea indicatorilor de măsurare a obiectivelor dezvoltării durabile (ODD). Creșterea economică sustenabilă reprezintă obiectivul din cadrul dezvoltării sustenabile tratat în cercetare, ca urmare a potențialului de creștere existent în țările emergente. PIB, deși nu este un indicator menit să măsoare bunăstarea economică și socială, rămâne indicatorul utilizat pentru monitorizarea creșterii economice sustenabile.

O altă problemă de interes abordată se referă la economia circulară și implicațiile acesteia asupra dezvoltării sustenabile, în condițiile în care, elemente definitorii pentru creșterea economică, precum producția și consumul, generează risipă și periclitează resursele finite ale planetei.

Pentru o înțelegere profundă a conceptului de creștere economică sustenabilă și a factorilor determinanți, s-au prezentat și sistematizat principalele teorii și modele de creștere economică, care scot în evidență gândiri istorice care surprind evoluția economiei de-a lungul timpului și se regăsesc și în prezent în fundamentul politicilor economice. Potrivit teoriilor keynesiene, simpla utilizare a resurselor publice pentru cheltuieli de investiții nu este suficientă, decât dacă efectul multiplicator este vizibil în economie. Dintre modelele de creștere economică se evidențiază modelele endogene, precum cele dezvoltate de către Romer, Lucas, Barro, care demonstrează rolul accelerator în procesul de creștere economică al investițiilor publice.

Având în vedere rolul cheie al administrațiilor publice, centrale și locale, în furnizarea de infrastructură adecvată, necesară îndeplinirii ODD, s-a evidențiat rolul și importanța politicilor de investiții publice. Statul este principalul investitor în infrastructură, iar deciziile

de investiții și capacitățile instituționale afectează în mod direct cantitatea și calitatea infrastructurii și modul în care se susține creșterea, incluzivitatea și durabilitatea.

Capitolul II "Investiții publice – abordări metodologice privind influența exercitată asupra creșterii economice sustenabile" se circumscrie obiectivului principal al cercetării, scoate în evidență aspecte relevante privind investițiile publice și tratează în partea de început elemente teoretice și practice ale investițiilor publice, diferite în cele mai multe cazuri prin scop, utilitate și profitabilitate de investițiile private.

Managementul investițiilor publice prezintă o importanță majoră în procesul de alocare a fondurilor publice pentru investiții, oferind un cadru solid care stă la baza efectuării de cheltuieli eficiente și contribuie la reducerea risipei. Înțelegerea contextului economic este esențială, de asemenea, pentru a sesiza în ce mod poate influența finanțarea investițiilor publice. Astfel, necesitatea de a asigura nevoile semnificative de investiții publice a condus la diferite abordări adoptate de țări pentru menținerea stabilității economice și financiare.

O altă problemă studiată se referă la relevanța anumitor indicatori macroeconomici în măsurarea dezvoltării economice sustenabile. Sunt tratați astfel indicatori "Dincolo de PIB", precum Economiile Nete Ajustate ca procent din VNB, Indicele Dezvoltării Umane, Indicele Bunăstării Economice, fiind reliefate principalele avantaje și dezavantaje ale PIB în raport cu indicatorii alternativi. În același context, s-a efectuat o analiză a evoluției ratei de creștere a indicatorului PIB real și a ENA în țările care fac obiectul cercetării, care arată că economiile se înscriu pe calea dezvoltării sustenabile și conferă originalitate în abordare.

Un demers util în cercetarea întreprinsă îl reprezintă înțelegerea și examinarea relației dintre investițiile publice și creșterea economică sustenabilă. În acest scop, s-a realizat o amplă revizuire a studiilor de specialitate, valorificată printr-o sistematizare a concluziilor desprinse, care sugerează, în general, un impact pozitiv al investițiilor publice asupra creșterii economice sustenabile.

Capitolul III "Modalități de finanțare a investițiilor publice în contextul constrângerilor bugetare și al crizelor economice globale" tratează elemente esențiale, care ghidează administrațiile publice în realizarea de investiții viabile și cu beneficii economice și sociale de impact. Prima parte a capitolului abordează procesul investițional, cu accent pe Analiza Cost-Beneficiu ca metodă esențială în evaluarea proiectelor mari de infrastructură. Realizarea acelor investiții care înglobează beneficii economice și sociale este precedată de un proces complex de evaluare și selecție, care se bazează pe metode și tehnici specifice, și care, dacă este efectuat cu responsabilitate și competență ridicată, asigură prioritizarea și

implementarea acelor tipuri de investiții care satisfac nevoile cele mai stringente de dezvoltare. Un element de noutate îl reprezintă evidențierea parametrilor economico-financiari care stau la baza fundamentării nevoii de cofinanțare la nivelul UE. Pe plan european și la nivel global extins, se aplică metodologii de evaluare a proiectelor de investiții publice într-un mediu puternic concurențial ca urmare a resurselor financiare limitate, astfel încât s-a considerat a fi oportună o abordare sistemică a acestora.

De asemenea, un alt aspect cu influență majoră este finanțarea investițiilor publice. Având în vedere constrângerile bugetare stabilite prin Pactul de Creștere și Stabilitate, impuse de UE statelor membre, a fost necesară o analiză a situațiilor conjuncturale care pot influența accesul la finanțare pentru investiții publice, cu referire la constrângerile bugetare și perioadele de crize economice, care îngreunează procesul de bugetare și execuție a cheltuielilor de investiții publice.

În capitolul **IV "Evidențe empirice privind efectele investițiilor publice asupra creșterii economice sustenabile în țările emergente din Europa Centrală și de Est"**, preocuparea principală este dată de efectuarea cercetării empirice, care investighează, prin metode econometrice, efectul investițiilor publice asupra creșterii economice sustenabile, în scopul îndeplinirii obiectivului principal al tezei de doctorat.

Cercetarea empirică s-a realizat pe un eșantion de țări din zona Europei Centrale și de Est, membre ale UE, caracterizate prin economii și regimuri similare.

Într-o primă etapă s-a demonstrat că investițiile private reale determină ciclurile economice. În urma aplicării filtrului Hodrick-Prescott și a corelațiilor cu lag-uri și lead-uri, rezultă o relație statistică puternică între investițiile private reale și PIB, scăderea investițiilor private producând recesiuni. Rezultatele au fost confirmate prin aplicarea regresiei Probit, după eliminarea datelor din perioada pandemiei.

Pornind de la faptul că fluctuațiile investițiilor private pot fi contrabalansate de investițiile publice pentru a tempera ciclurile economice, s-a analizat impactul investițiilor publice asupra investițiilor private. Investițiile private determină ciclul economic, ceea ce sugerează că diminuări însemnate ale investițiilor private reale pot conduce economia într-o recesiune. Efectul investițiilor publice reale asupra investițiilor private reale se manifestă pe termen scurt, ceea ce implică faptul că pot fi un instrument eficient pentru diminuarea output gap-ului.

Prin urmare, interpretarea rezultatelor studiului relevă o corelație puternică între investițiile publice și private, cu o influență care poate fi bidirecțională, validând astfel prima ipoteză principală a cercetării.

Analiza efectului investițiilor publice asupra creșterii economice sustenabile s-a realizat prin aplicarea modelului VAR și a funcțiilor impuls răspuns, rezultatele fiind confirmate prin estimarea multiplicatorului acumulat pentru a obține răspunsul PIB la un șoc egal cu o deviație standard a capitalului public.

Deși, în general, multiplicatorul capitalului public în cadrul eșantionului este pozitiv la început, în majoritatea cazurilor devine negativ pe termen mediu. Din eșantion, doar în Cehia și Ungaria multiplicatorul este pozitiv în orice perioadă, atât pe termen scurt, cât și pe termen mediu. Astfel, putem concluziona că, în general, în statele dezvoltate investițiile publice au un efect puternic și pozitiv, validând a doua ipoteză principală a cercetării. Lipsa corupției și credibilitatea guvernului sunt factorii importanți ai multiplicatorului capitalului public alături de nivelul datoriei.

Cercetarea efectuată arată că, în cele mai multe dintre țările incluse în eșantion, impactul pe termen lung al unui șoc asupra capitalului public asupra PIB este estimat a fi negativ, spre deosebire de un impact pozitiv pe termen scurt. În țările în curs de dezvoltare, corupția și ineficiența investițiilor publice pot fi factori explicativi. Rezultatele studiului susțin contribuția pozitivă a investițiilor publice asupra creșterii economice sustenabile, demonstrată în țările dezvoltate, unde fenomene precum corupția sunt complet izolate.

În **Capitolul V** sunt prezentate concluziile și rezultatele obținute în urma cercetării, care confirmă sau infirmă ipotezele prestabilite, fiind formulate propuneri de valorificare a constatărilor care se desprind din studiul efectuat. Având în vedere complexitatea tematicii abordate, au fost recunoscute limitele cercetării și s-au trasat direcții viitoare de cercetare în domeniul studiat.

Rezultate obținute

Teza de doctorat evidențiază concluziile, recomandările și contribuțiile proprii, care au rezultat în urma cercetării obiectivului principal și a obiectivelor secundare asociate, prezentate pe parcursul lucrării la sfârșitul fiecărui capitol.

Lucrarea de doctorat se bazează pe numeroase abordări teoretice și practice ale conceptelor și fenomenelor economice studiate, care, urmare a metodologiei de cercetare aplicate, confirmă ipotezele de cercetare stabilite.

O valoare adăugată importantă este adusă prin realizarea studiului econometric la nivelul a 11 țări în curs de dezvoltare, membre ale UE din zona Europei Centrale și de Est, care demonstrează rolul determinant al investițiilor publice asupra creșterii economice sustenabile. Realizarea studiului s-a bazat pe PIB, ca indicator oficial și tradițional de măsurare a creșterii

economice sustenabile, după ce, în prealabil, s-a demonstrat inexistența unei legături statistice între investițiile publice și Indicele Dezvoltării Umane, unul dintre indicatorii compoziți, propuși în literatura de specialitate ca alternativă a PIB.

Concluzii finale și contribuții personale

Lucrarea de cercetare și-a propus să completeze eforturile efectuate până în prezent de către specialiști în domeniu în evaluarea impactului investițiilor publice asupra creșterii economice și să aducă contribuții de valoare în contextul accentuării necesității dezvoltării sustenabile. Pe parcursul tezei de doctorat, au fost prezentate concluziile și contribuțiile personale și recomandări formulate în urma analizării obiectivelor de cercetare.

Concluziile și contribuțiile personale pot fi sintetizate astfel:

✓ Analiza comparativă a conceptelor abordate care definesc cercetarea, respectiv creștere economică sustenabilă, dezvoltare economică și dezvoltare sustenabilă, diferențiază clar acești termeni, utilizați adesea, în mod eronat, ca sinonime în cadrul literaturii de specialitate. Concluzia rezultată în urma analizei susține ipoteza de cercetare potrivit căreia creșterea economică sustenabilă este unul dintre elementele constitutive ale dezvoltării sustenabile.

✓ Evoluția gândirii economice și relațiile sau factorii care stau la baza creșterii economice se regăsesc integrate în strategiile de dezvoltare, având însă valențe noi adăugate, precum sustenabilitatea pentru un viitor mai durabil. Sistematizarea teoriilor economice relevă diferențierea și importanța modelelor de creștere economică endogenă, care tratează investițiile publice ca factor determinant al creșterii economice, ca punct de pornire în demonstrarea ipotezei de cercetare.

✓ Evaluarea implicațiilor economiei circulare susținută prin investiții publice, deși arată în general efecte pozitive asupra creșterii economice sustenabile, confirmând una dintre ipotezele de cercetare, surprinde numeroase ambiguități privind impactul macroeconomic al tranziției spre economia circulară.

✓ Se poate concluziona că, în implementarea Agendei 2030 și a obiectivelor sale, rolul cheie revine administrațiilor publice centrale și locale din fiecare stat, care exercită un control direct în gestionarea și utilizarea fondurilor publice. Astfel, pe lângă stimularea colaborării și construirea unor parteneriate viabile între sectorul public și cel privat, achizițiile publice reprezintă un instrument semnificativ al politicii publice, prin care statul, la nivel central și local, poate accelera investițiile strategice necesare dezvoltării durabile.

✓ Managementul investițiilor publice constituie cadrul de bază care face legătura între deciziile de investiții și procesul bugetar, precum și între proiectele de investiții și strategiile de dezvoltare. Aplicarea corespunzătoare a principiilor și metodelor acestuia, îndeosebi prin

efectuarea corectă a Analizei Cost-Beneficiu, asigură o eficiență crescută a investițiilor publice, care se reflectă printr-un impact economic și social mare.

✓ Analiza diferențelor în abordările privind metodologia de evaluare pentru perioada 2021-2027 față de perioada 2014-2020 facilitează o înțelegere mai rapidă pentru a veni în sprijinul decidenților publici, în contextul în care s-a arătat că fondurile de coeziune asigurate de UE prin Politica de coeziune reprezintă cea mai consistentă sursă de finanțare actuală pentru investiții publice. Astfel, 57% din fondurile de coeziune destinate finanțării investițiilor publice au fost orientate către țările din Europa Centrală și de Est în perioada de programare 2007-2013, respectiv 61% în perioada 2014-2020.

✓ Un alt aspect important evidențiat se referă la modul de evaluare a nevoii de cofinanțare asigurată prin fondurile de coeziune, realizată prin analiza financiară, respectiv prin calculul VFNA (Valoarea Financiară Netă Actualizată) și al RRF (Rata de Rentabilitate Financiară), caz în care VFNA ar trebui să fie negativă și RRF mai mic decât rata de actualizare utilizată pentru analiză. Proiectul generează beneficii economice și sociale atunci când VPNE (Valoarea Prezentă Netă Economică) este pozitivă, $RRE > RAS$ și raportul beneficiu/ cost > 1 .

✓ Economiiile emergente întâmpină dificultăți în procurarea resurselor financiare necesare realizării de investiții durabile și rezistente, cauzate de un spațiu fiscal mai limitat și de accesul la finanțare de piață pe termen relativ scurt, care poate intensifica riscul de criză a datoriilor.

✓ Dificultățile întâlnite în calea finanțării investițiilor publice pot fi agravate de factorul politic care, de regulă, acționează în distribuirea fondurilor sub influența unor stimulente puternice, urmărind câștiguri politice imediate. Acest fenomen tinde să existe mai ales la nivel local, unde posibilitățile de finanțare sunt limitate, iar investițiile pot fi divizate și fără să satisfacă programele de dezvoltare ale agendei locale. Pe de altă parte, perspectivele de a realiza proiecte mari de infrastructură cu cofinanțare de la guvern pot fi reduse, datorită reticenței factorului politic de a pierde controlul asupra investiției, dar și instabilității mediului politic.

✓ Analiza sustenabilității finanțării investițiilor publice arată o deteriorare a balanței primare la nivelul tuturor țărilor din Europa Centrală și de Est în perioada 2007-2021, reflectând efectele crizelor economico-financiare și pandemice, vizibile prin deficite accentuate care îngreunează realizarea de investiții publice.

✓ O etapă importantă în cadrul cercetării o constituie revizuirea literaturii de specialitate relevantă pentru tematica tezei. Astfel, s-au revizuit și sistematizat 50 de studii care examinează efectul investițiilor publice asupra PIB, evidențiind metodologia aplicată și rezultatele acestora. În urma procesului de revizuire, s-au desprins următoarele concluzii:

- Din punct de vedere metodologic, se disting două abordări principale: prima analizează contribuția capitalului public la creșterea economică prin funcțiile de producție, iar a doua urmărește efectele de feedback ale creșterii capitalului public asupra economiei prin utilizarea modelului VAR și a altor modele macroeconomice structurale;

- Un procent de 54% din studiile revizuite raportează o relație pozitivă și semnificativ statistică între investițiile publice și creșterea economică, iar 30% indică un efect de crowding-in al investițiilor publice asupra celor private;

- Investițiile publice exercită o influență pozitivă asupra creșterii economice și trebuie coroborate cu investițiile private, având un efect de stimulare în economiile în curs de dezvoltare.

✓ Există un consens la nivel internațional privind incapacitatea PIB de a surprinde externalități ca sustenabilitatea mediului, distribuția veniturilor și alți factori cu influență puternică asupra creșterii economice durabile și a calității vieții. Cu toate acestea, ca urmare a disputelor existente privind indicatorii alternativi, nu s-a ajuns încă la un acord pentru alegerea unui indicator adecvat care să îndeplinească aceste cerințe și care în timp să înlăture din avantajele prezente ale utilizării PIB-ului.

✓ S-a realizat o analiză comparativă a ratei de creștere a PIB real și ENA, pentru a evidenția măsura în care economiile în curs de dezvoltare din Europa Centrală și de Est se înscriu pe calea dezvoltării sustenabile. Rezultatul analizei arată că, în majoritatea țărilor, perioadele de creștere economică au fost însoțite de economii nete pozitive, sugerând o creștere a bunăstării sociale. De asemenea, s-a constatat o corelație existentă între IDU și PIB pe cap de locuitor, în sensul în care țările cu cele mai ridicate niveluri de trai (Slovenia, Cehia) înregistrează cel mai înalt grad de bunăstare socială și economică, aspect confirmat și din sens opus.

✓ Investigația empirică a efectelor investițiilor publice asupra creșterii economice sustenabile s-a realizat prin studiile econometrice realizate. Cu toate că majoritatea studiilor anterioare constată că capitalul public sporește productivitatea, se observă că, în cercetarea realizată asupra țărilor în curs de dezvoltare, în cele mai multe din țările incluse în eșantion, impactul pe termen lung al unui șoc asupra capitalului public asupra PIB este estimat a fi negativ. Rezultatele studiului econometric realizat argumentează următoarele concluzii:

- ❖ În majoritatea cazurilor există o corelație puternică între investițiile publice și private, dar nu se poate determina cauzalitatea;
- ❖ Există o relație bidirecțională între investițiile publice și cele private, semnificativă pe termen scurt (mai puternică când se utilizează valorile curente, adică fără lag-uri și lead-uri);

- ❖ Investițiile private determină ciclul economic, ceea ce sugerează că diminuări însemnate ale investițiilor private reale pot conduce economia într-o recesiune. Efectul investițiilor publice reale asupra investițiilor private reale se manifestă pe termen scurt, ceea ce implică faptul că pot fi un instrument eficient pentru diminuarea output gap-ului;
- ❖ În statele în curs de dezvoltare, multiplicatorul capitalului public este pozitiv la început, iar în majoritatea cazurilor devine negativ pe termen mediu, în timp ce în statele dezvoltate efectul investițiilor publice asupra creșterii economice sustenabile este puternic și pozitiv pe termen scurt și mediu. Este validată astfel ipoteza cercetării potrivit căreia ”investițiile publice au un rol determinant în obținerea unei creșteri economice sustenabile”.

Rezultatele studiului validează ipoteza principală a cercetării, confirmând faptul că investițiile publice au un impact pozitiv asupra creșterii economice sustenabile. În țările în curs de dezvoltare, corupția, credibilitatea scăzută a guvernului și ineficiența investițiilor publice pot fi factori explicativi pentru efectul negativ al multiplicatorului investițiilor publice pe termen lung. Rezultatele studiului susțin contribuția pozitivă a investițiilor publice asupra creșterii economice sustenabile, demonstrată în țările dezvoltate, unde fenomene precum corupția sunt complet izolate.

Având în vedere concluziile și contribuțiile proprii rezultate în urma cercetării efectuate, se poate formula următorul set de **recomandări**:

- ✓ Reliefaarea tipurilor de investiții publice pe pilonii dezvoltării sustenabile poate fi avută în vedere în procesul de alocare a resurselor financiare și de prioritizare a proiectelor de investiții publice, astfel încât să se asigure o distribuție echilibrată în funcție de necesitățile reale pentru atingerea ODD.
- ✓ ACB continuă să fie un instrument eficient în evaluarea proiectelor, astfel se recomandă utilizarea acestuia pe scară largă și adaptarea prin simplificare a metodologiei de evaluare în concordanță cu valoarea investiției, respectiv o realizare a corelației valorilor investițiilor cu pragurile aferente procedurilor de achiziții publice legiferaate.
- ✓ Considerăm că este necesară revizuirea cât mai urgentă a cadrului fiscal actual și redefinirea regulilor fiscale, mai ales că acestea îngreșesc realizarea investițiilor publice și discriminează acest tip de cheltuieli în favoarea cheltuielilor curente. În acest sens, pentru asigurarea unui nivel optim al investițiilor publice corelate cu cerințele ODD, se recomandă revizuirea cadrului de evaluare a deficitului fiscal prin includerea unui indicator nou privind ținta de deficit fiscal, care să fie ajustat doar cu valoarea acelor cheltuieli de investiții publice pentru care a fost efectuată ACB și proiectele sunt declarate viabile economic și social.

Totodată, apreciem că, în acest mod, ar fi descurajate investițiile ineficiente și care nu fac parte din infrastructura de bază și ar crește responsabilizarea decidenților politici.

✓ Pentru a crește capacitatea de rezistență și de reacționare în fața crizelor, se recomandă o mai bună prioritizare a cheltuielilor publice și alocări către sănătate, educație și investiții publice în infrastructură real necesară (infrastructură de îngrijire medicală, socială, educație, mediu etc.), care să ajute la depășirea efectelor crizelor și la abordarea schimbărilor climatice.

✓ Pornind de la premisa că nu ar trebui să fie utilizat un instrument unic pentru acțiune și rezultat, recomandăm împărțirea și utilizarea indicatorilor la nivel guvernamental în două grupe majore, astfel: indicatori de decizie/ obiectiv, care au o bază teoretică și aplicativă solidă, și indicatori de rezultat/ impact, care să evalueze dacă strategiile sau deciziile adoptate și-au atins scopul. Este evidentă încadrarea PIB-ului în prima categorie.

În concluzie, pentru a obține efecte pozitive, este esențială o guvernare de bună credință, care să realizeze investiții publice eficiente, durabile și rezistente și care stimulează investițiile private. Astfel, factorii de decizie trebuie să se asigure că proiectele potrivite sunt selectate, livrate într-un mod care este durabil din punct de vedere ecologic, sustenabil fiscal, eficient din punct de vedere al costurilor, accesibil, transparent, benefic și util pentru utilizatorii finali.

Limitele cercetărilor realizate în teza de doctorat

Lucrarea de cercetare, deși aduce plus valoare în domeniul studiat, prin tematica abordată și rezultatele obținute, este supusă limitelor inerente activității de cercetare, dintre care s-au identificat următoarele:

- Tematica cercetării este vastă și complexă, ceea ce face ca aceasta să nu poată fi abordată în toate dimensiunile sale în cadrul unei teze de doctorat. Prin obiectivele stabilite, dezvoltarea sustenabilă înglobează trei domenii diferite: economic, social și mediu. Totodată, obiectivul privind creșterea economică sustenabilă (ODD 8) este definit prin cumulul mai multor subobiective și indicatori, care vizează piața muncii, economia circulară sau turismul, făcând imposibilă tratarea unitară a acestor aspecte în cadrul unei teze de doctorat.
- Limite ale cercetării, care provin din metodologia utilizată. Astfel, într-un model econometric, sunt exprimate anumite coordonate ale fenomenului economic analizat, considerate importante, iar relațiile dintre acestea sunt redată într-o formă stilizată. Prin urmare, poate să existe o zonă reziduală ce poate fi însă cuantificată ca proporție, dar care rămâne necunoscută.
- Studiul vizează țările în curs de dezvoltare, însă eșantionul este restrâns la țările fost comuniste din aria centrală și estică a Uniunii Europene. Extinderea cercetării la nivelul

mai multor țări în curs de dezvoltare ar contribui la generalizarea rezultatelor.

- Cercetarea empirică efectuată s-a axat pe indicatorul PIB, ca măsură tradițională și reglementată a creșterii economice sustenabile. Fiind cunoscut faptul că PIB nu măsoară caracteristicile sustenabile ale creșterii economice și existând mai multe propuneri de indicatori alternativi în mediul academic și politic, s-a încercat efectuarea studiului cu un alt indicator, de tip compozit, Indicele Dezvoltării Umane (HDI), dar inexistența unei legături statistice între acesta și investițiile publice, nu a permis extinderea cercetării prin utilizarea unui indicator modern.
- Limitările lucrării pot proveni din metodologia utilizată pentru revizuirea literaturii de specialitate, studiile și rapoartele revizuite provenind în mare parte din UE.
- Este posibil ca în cadrul tezei de doctorat anumite aspecte și interpretări să fi fost afectate de subiectivism sau supuse omisiunii.

Aceste limite ale cercetării identificate, fără a fi limitative, pot prezenta o utilitate prin stabilirea unor viitoare direcții în cercetare.

Direcții de cercetare viitoare

Complexitatea temei cercetare, însoțită de rezultatele obținute și de limitările identificate, creează noi provocări personale și oportunități viitoare în cercetare, cum sunt:

- Elaborarea unui indicator compozit, care să surprindă dimensiunile creșterii economice sustenabile, pe baza unor indicatori simpli, existenți și monitorizați la nivel global.
- Realizarea studiului cu un indicator alternativ PIB-ului, care să ia în considerare externalități precum sustenabilitatea mediului și calitatea generală a vieții, ar aduce plus valoare cercetării. Este necesar însă a fi identificat acel indicator care creează o legătură statistică cu investițiile publice.
- Efectuarea unei cercetări empirice care să evalueze pentru țările în curs de dezvoltare, unde potențialul de creștere este mai mare față de țările dezvoltate, contribuția altor factori determinanți ai creșterii economice sustenabile în contextul dezvoltării durabile.
- Evaluarea contribuției economiei circulare, susținută prin investiții publice, la dezvoltarea sustenabilă.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

I. Lucrări de specialitate

Afonso, A., St. Aubyn, M., Economic growth, public, and private investment returns in 17 OECD economies, *Port Econ J*, 18, pp. 47–65, 2019

Agénor, P., Nabli, M. K., Yousef, T. M., Public infrastructure and private investment in the Middle East and North Africa, Policy Research Working Paper Nr. 3661, World Bank, New York, 2005

Agârbiceanu, S.M., Oprean Stan, C., Ocolişanu, A., The new paradigm of sustainable corporate finance, International Economic Conference of Sibiu, 27th edition, 30 octombrie 2020

Ahmad, E., Public investment for sustainable development: Working paper commissioned by the G-24 as part of its work program on financing for development, G-24 Intergovernmental Group of Twenty-Four, 2017
http://www.g24.org/wp-content/uploads/2017/09/Public_Investment_for_Sustainable_Development.pdf

Akitoby, B., Schwartz, G., Hemming, R., Public Investment and Public-Private Partnerships, FMI, Economic Issue Nr. 40, 2007, <https://doi.org/10.5089/9781589064782.051>

Allain-Dupré, D., Multi-level Governance of Public Investment: Lessons from the Crisis, OECD Regional Development Working Papers, 2011/05, OECD Publishing, <http://dx.doi.org/10.1787/5kg87n3bp6jb-en>

Altunç, O.F., Sentürk, B., The Role of Public and Private Investment to Ensure Sustainable Macroeconomic Stability in Turkey, 2nd International Symposium on Sustainable Development, Sarajevo, 8-9 iunie, 2010

Ardanaz, M., Cavallo E., Izquierdo, A., Puig, J., Growth-friendly Fiscal Rules? Safeguarding Public Investment from Budget Cuts through Fiscal Rule Design, *Journal of International Money and Finance* (2020), doi: <https://doi.org/10.1016/j.jimonfin.2020.102319>

Argimon, I., Gonzalez-Paramo, J.M., Roldan Alegre, J.M., Does Public Investment Crowd-out Private Investment? Evidence from a Panel of 14 Countries, Research Department, Banco de Espana, Working paper no. 9523, 1995

Ari, I., Koc, M., Economic Growth, Public and Private Investment: A Comparative Study of China and the United States, *Sustainability* 2020, 12, 2243

Arrow, K.J., Mordecai, K., Public investment, the Rate of Return, and Optimal Fiscal Policy, Resources for the Future Press 1970, New York, ediție publicată Earthscan, 2011

Arslanalp, S., Barnharst, F. Gupta, S., Sze, E., Public capital and growth, IMF Working Paper Nr. 175, 2010

Aschauer, D. A., How big should the public capital stock be? The relationship between public capital and economic growth, Public Policy Brief, No. 43, ISBN 0941276511, Levy Economics Institute of Bard College, Annandale-on-Hudson, NY, 1998

Aschauer, D.A. (1989a), Is public expenditure productive?, *Journal of Monetary Economics* Vol.23, Nr.2, pp. 177–200, 1989

Aschauer, D.A., Do states optimize? Public Capital and Economic Growth, Working Paper nr. 189, Levy Economics Institute of Bard College, Annandale-on-Hudson, NY, 1997

Baldi, G., Fichtner, F., Michelsen, C., Rieth, M., Weak Investment Dampens Europe's Growth, DIW Berlin, Vol. 4, nr.7, 2014

Barro, R.J., Health and Economic Growth, *Annals of Economics and Finance*, 14-2(A), pp. 305–342, 2013

Barro, R. J., Government Spending in a Simple Model of Endogenous Growth, *Journal of Political Economy*, 98 (5), 1990

- Batina, R. G., On the long-run effects of public capital and disaggregated public capital on aggregate output, *International Tax and Public Finance*, Vol. 5, pp. 263-281, 1998
- Belloc, M., Vertova, P., Public investment and economic performance in highly indebted poor countries: an empirical assessment, *International Review of Applied Economics*, Vol. 20, pp. 151-170, 2006
- Blanchard, O., Giavazzi, F., Improving the SGP through a proper Accounting of Public Investment, CEPR Discussion Paper No. 4220, 2004
- Blankenau, W.F., Simpson, N.B., Public education expenditure and growth, *Journal of Development Economics*, vol. 73 2004, pp. 583 – 605
- Blaug, M., *Economic Theory in Retrospect*, ediția a IV-a, Cambridge University Press, 1985, disponibilă la <http://pratclif.com/2014/blaug-economic-theory-in-retrospect.pdf>
- Boardman, A. E., Greenberg, D. H, Vining, A. R., Weimer, D. L., *Cost-Benefit Analysis, Concept and Practice*, ediția a V-a, University Press, Cambridge, UK, 2018
- Bom, P.R.D., Ligthart, J.E., Public infrastructure investment, output dynamics, and balanced budget fiscal rules, *Journal of Economic Dynamics & Control*, 40, pp. 334–354, 2014
- Brundtland Commission, *Our common future*, Oxford: Oxford University Press, 1987
- Cambridge Econometrics, Trinomics, and ICF, *Impacts of circular economy policies on the labour market*, 2018
- Cavallo, E., Daude, C., Public investment in developing countries: A blessing or a curse?, *Inter-American Development Bank, Research Department Working paper*, Washington DC, United States, 2008
- Cecchetti, S.G., Mohanty, M.S., Zampolli, F., *The future of public debt: Prospects and implications*, BIS Working Paper no. 300, 2010
- Chakraborty, P., *Federalism, Fiscal Space, and Public Investment Spending: Do Fiscal Rules Impose Hard Budget Constraints?*, Asian Development Bank Institute Working Paper Series No. 637, 2017
- Chancel, L., Thiry, G., Demailly, D., *Beyond-GDP indicators: to what end? Lessons learnt from six national experiences*, *Studiu Nr. 04/14, IDDRI, Paris, Franța*, 2014
- Checherita-Westphal, C., Rother, P., *The impact of high government debt on economic growth and its channels: An empirical investigation for the euro area*, *European Economic Review*, 56, pp. 1932-1405, 2012
- Chenery, H.B., Taylor, L., *Development Patterns: Among countries and over time*, *Economic Development Report n.102*, Center of International Affairs, Harvard University, Massachusetts, 1968
- Circle Economy, *The Circularity Gap Report 2021*, <https://www.circularity-gap.world/2021>
- Constanza, R., și colaboratorii, *Time to leave GDP behind*, *Nature*, vol. 505, pp.283-285, Macmillan Publishers Limited, 2014
- Cooley, T.F., Leroy, S.F., *A Theoretical Macroeconomics A Critique*, *Journal of Monetary Economics* 16, North-Holland, pp. 283-308, 1985
- Costantini, V., Monni, S., *Environment, human development and economic growth*, *Ecological Economics*, pp. 867 – 880, 2008
- Crowder, W.J., Himarios, D, *Balanced growth and public capital: an empirical analysis*, *Applied Economics*, 29:8, pp. 1045-1053, 1997
- Cullison, W.E., *Public Investment and Economic Growth*, Federal Reserve Bank of Richmond, *Economic Quarterly* Volume 79/4, 1993

Daly, H.E., Commentary – Toward some Operational Principles of Sustainable Development, Ecological Economics, Elsevier Science Publishers B.V., 1990

Darvas, Z., Martin, P., Ragot, X., European Fiscal Rules require a major overhaul, Policy Contribution, Ediția n.18, 2018

Dasgupta, A.K., Pearce, D.W., Cost Benefit Analysis: Theory and Practice, The Macmillan Press Ltd, Londra, 1972

De la Dehesa, G., Deficits and Debt Dynamics in Fiscal Sustainability, Policy Department Economic and Scientific Policies, European Parliament, 2010

Deeming, C., Smyth, P., Reframing Global Social Policy, Social Investment for sustainable and inclusive growth, Policy Press, Bristol, 2018, pp.6,

https://books.google.ro/books?hl=en&lr=&id=UpxADwAAQBAJ&oi=fnd&pg=PR7&dq=public+policy+investment+for+sustainable+development&ots=Hrd2tEbzj5&sig=BmvJOANOfTk-LJUE0H2oGDi2Nc&redir_esc=y#v=onepage&q=public%20policy%20investment%20for%20sustainable%20development&f=false, accesat la 29.04.2021

Dessus, S., Herrera, R., Public capital and growth: a panel data assessment, Economic Development and Cultural Change, vol. 48, nr. 2, pp. 407-418, 2000

Dobrotă, G., Ocolişanu, A., Policies to finance public investment in the context of budgetary constraints generated by the economic crisis, Proceedings of the International Conference "Information Society and Sustainable Development", IXth Edition, ISSD 2022, Târgu Jiu, Romania, ISBN 978-973-144-889-3, 234-236, 27-28 Mai 2022

Dreger, C., Reimers, H.E, Does public investment stimulate private investment? Evidence for the euro area, Econ. Model, 58, pp. 154–158, 2016

Dreze, J., Stern, N., The Theory of Cost-Benefit Analysis, Handbook of Public Economics, Elsevier Science Publishers B. V. (North-Holland), vol. II, Capitolul 14 - pp. 909 -989, 1987

Easterly, W., Rebelo, S., Fiscal policy and economic growth: an empirical Investigation, NBER Working paper nr. 4499, 1993

Elkington, J. (1994), Towards the Sustainable Corporation: Win-Win-Win Business Strategies for Sustainable Development, California Management Review, 36(2), pp. 90-100, 2015

Ellen MacArthur Foundation, Universal Circular Economy Policy Goals, 2021

Ellen MacArthur Foundation, Towards the Circular economy, vol.1, 2013

Estrella, A.,Trubin, M.R., The Yield Curve as a Leading Indicator: Some Practical Issues, Federal Reserve Bank of New York , Current Issues in Economics and Finance, vol. 12, nr. 5, iulie/august 2006

Eurodiaconia, Briefing for Members European Economic Policies, Bruxelles, Belgia, 2017

Everhart, S.S., Sumlinski, M.A., Trends in Private Investment in Developing Countries and the Impact on Private Investment of Corruption and the Quality of Public Investment, International Finance Corporate Discussion Paper 44, The World Bank, Washington, DC, United States, 2001

Eyraud, L., Gaspar, V., Poghosyan, T., Fiscal Policy in the Euro Area, IMF Working Paper 17/18, 2017

Fincke, B., Greiner, A., How to assess debt sustainability? Some theory and empirical evidence for selected euro area countries, Applied Economics, 44:28, pp. 3717-3724, 2012, <http://dx.doi.org/10.1080/00036846.2011.581213>

Florio, M., Morretta, V., Willak, W., Cost-Benefit Analysis and European Union Cohesion Policy: Economic Versus Financial Returns in Investment Project Appraisal, J. Benefit Cost Anal., 9(1), pp.147–180, 2018

Foresti, P., Testing for Granger causality between stock prices and economic growth, Munich Personal Repec Archive, University Library of Munich, Germany, 2006

Fournier, J.M., The Positive Effect Of Public Investment On Potential Growth, OCDE Working paper 1347, 2016

Furceri, D., Li, B.G., The Macroeconomic (and Distributional) Effects of Public Investment in Developing Economies, IMF Working paper, 2017

Ganelli, G., Tervala, J., The welfare multiplier of public infrastructure investment, IMF Working Paper, Nr.16/40, 2016

Gaspar, V. și colaboratorii, Fiscal policy and development: Human, social, and physical investments for the SDGs, Staff Discussion Note, No. 19/03, FMI, Washington DC, 2019, disponibil la <https://www.imf.org/en/Publications/Staff-Discussion-Notes/Issues/2019/01/18/Fiscal-Policy-and-Development-Human-Social-and-Physical-Investments-for-the-SDGs-46444>

Ghani, E., Uddin, M., The impact of Public investment on Economic Growth in Pakistan, The Pakistan Development Review, 45:1, pp. 87-98, 2006

Ghisellini, P., Cialani, C., Ulgiati, S., A review on circular economy: the expected transition to a balanced interplay of environmental and economic systems, Journal of Cleaner Production, nr. 114, 2016

Gjini, A., Kukeli, A., Crowding-Out Effect Of Public Investment On Private Investment: An Empirical Investigation, Journal of Business & Economics Research, Vol. 10, nr. 5, pp. 269-276, 2012

Granger, C. W. J., Investigating Causal Relations by Econometric Models and Cross-spectral Methods, Econometrica, Vol. 37, No. 3, pp. 424-438, 1969

Gregersen, C., Mackie, J., Torres, C., Implementation of the 2030 Agenda in the European Union: Constructing an EU approach to Policy Coherence for Sustainable Development, Discussion Paper ECDPM, 2016

Greiner, A., Fincke, B., Public Debt and Economic Growth, Springer-Verlag Berlin Heidelberg, 2009, DOI 10.1007/978-3-642-01745-2

Greiner, A., Semmler, W., Endogenous growth, government debt and budgetary regimes, Journal of Macroeconomics, 22, pp. 363–384, 2000

Haque, S., Effect of public and private investment on economic growth in Bangladesh: an econometric analysis, Research Study Series No-FDRS 05, pp. 105-136, 2013

Heijdra, B.J., Meijdam, L., Public investment and intergenerational distribution, Journal of Economic Dynamics & Control, vol. 26, pp.707-735, 2002

Hemming, R., Ter-Minassian, T., Making room for public investment, Possible new approaches to fiscal accounting, FMI, Finance & Development, 2004

Hodrick, R.T., Prescott, E.C., Postwar U.S. Business Cycles: An Empirical Investigation, Blackwell Publishing, Journal of Money, Credit and Banking, Vol. 29, Nr. 1, pp. 1-16, 1997

Holtz-Eakin, D., Schwartz, A.E., Infrastructure in a structural model of economic growth, NBER Working Paper, Nr. 4824, 1994

Honjo, K., The Golden Rule and the Economic Cycles, IMF Working paper, 2007

Howitt, P., Weil, D. N., The New Palgrave Dictionary of Economics, Second Edition. Eds. Steven N. Durlauf and Lawrence E. Blume. Palgrave Macmillan, pp.231, 2008

Hughes, B. B., International Futures: Building and Using Global Models, Elsevier Academic Press, 2019, <https://books.google.ro/books?hl=en&lr=&id=n-->

NDwAAQBAJ&oi=fnd&pg=PP1&dq=International+Futures:+Building+and+Using+Global+Models&ots=CmgY850x6q&sig=5TiOavVh8QEsewakd7wGONK2ibM&redir_esc=y#v=onepage&q=International%20Futures%3A%20Building%20and%20Using%20Global%20Models&f=false, accesat la 20.06.2020

Hulten., C. R., Infrastructure Capital and Economic Growth: How well you use it may be more important than how much you have, National Bureau of Economic Research, Cambridge, 1996

IIASA, The World in 2050 (TWI2050). A Global Research Initiative in Support of a Successful Implementation of the United Nations 2030 Agenda. Brochure, Austria, disponibil la http://www.iiasa.ac.at/web/home/research/twi/TWI2050_brochure.pdf, accesat la 15.03.2021

Ilzetzki, E., Mendoza, E.G., Végh, C.A., How Big (Small?) are Fiscal Multipliers?, IMF Working Paper, 2011

Jong, J., Ferdinandusse, M., Funda, J., Vetlov, I., The effect of public investment in Europe: a model-based assessment, seria de documente de lucru, Banca Centrală Europeană, 2017

Jong-A-Pin, R., de Haan, J., Time-varying impact of public capital on output: New evidence based on VARs for OECD countries, EIB Paper, Vol. 13, Nr. 1, pp. 56-81, 2008

Kamps, C., Is there a lack of public capital in the European Union?, EIB Papers, European Investment Bank (EIB), Luxembourg, Vol. 10, ed. 1, pp. 73-93, 2005

Kamps, C., New Estimates of Government Net Capital Stocks for 22 OECD Countries, 1960-2001, IMF Working Paper, 2004

Kandenge, F.T., Public and Private Investment and Economic Growth in Namibia (1970-2005), Botswana Journal of Economics, 2021

Kass-Hanna, T., Kpodar, K., Tessema, D., Cap. 6 Public Investment over the Fiscal Cycle, FMI, 2020 <https://doi.org/10.5089/9781513511818.071>

Keefer, P., Knack, S., Boondoggles, Rent-seeking, and Political Checks and Balances: Public investment under unaccountable governments, The MIT Press, The Review of Economics and Statistics, Vol. 89, Nr. 3 (Aug., 2007), pp. 566-572

Keynes, J.M., Teoria generală a ocupării forței de muncă, a dobânzii și a banilor, 1936, https://www.files.ethz.ch/isn/125515/1366_KeynesTheoryofEmployment.pdf

Khan, M.S., Kumar, M.S., Public and Private Investment and the Growth Process in Developing Countries, Oxford Bulletin of Economics and Statistics, vol. 59(1), pp. 69-88, 1997

Khan, M.S., Government Investment and Economic Growth in the Developing World, The Pakistan Development Review, 35:4, Part I, pp. 419—439, 1996

Kingsbury, D., Environment and Development, în D. Kingsbury, J. Remenyi, J. McKay & J. Hunt, (Eds.), Key Issues in Development (pp. 266-291). Hampshire, New York: Palgrave Macmillan, 2004, from https://www.academia.edu/2004699/Key_Issues_in_Development, accesat la 25 noiembrie 2020

Koutche, K., Public Investment, Foreign Direct Investment, and Budget Deficit, Walden University, 2021

Krugman, P., The age of diminished expectations: U. S. Economic policy in the 1990s, ediția a III-a, Cambridge, MA: MIT Press, 1997

Kubiszewski, I., Costanza, R., și colaboratorii, Beyond GDP: Measuring and achieving global genuine progress, Ecological Economics 93, pp. 57–68, 2013

Kuznets, S., Modern Economic Growth: Findings and Reflections, The American Economic Review, Vol. 63, No. 3, American Economic Association, pp. 247-258, 1973

Kuznets, S., National Income, 1929–1932, 73rd US Congress, 2d session, Senate document no. 124, pp. 5-7, 1934, <https://fraser.stlouisfed.org/title/national-income-1929-1932-971>, accesat la 20.09.2020

- Lele, S.M., Sustainable Development: A critical review, *World Development*, vol. 19, No. 6, pp.607-621, Pergamon Press, 1991
- Lewis, W.A., *Economic Development with Unlimited Supplies of Labour*, The Manchester School, 1954
- Mandishekwa, R., Causality between Economic Growth and Investment in Zimbabwe, *Journal of Economics and Sustainable Development*, Vol.5, Nr. 20, pp. 136-140, 2014
- Mankiw, G. N., Romer, D., Weil, D., A Contribution to the Empirics of Economic Growth, *Quarterly Journal of Economics* 107:2, pp. 407–437, 1992
- Masoud, N., A contribution to the theory of economic growth: Old and New, *Journal of Economics and International Finance*, Vol.6(3), pp.47-61, 2014
- Masten, I., Grdovic Gnip, A., Macroeconomic effects of public investment in South-East Europe, *J Policy Model*, 41, pp. 1179–1194, 2019
- Matei, A., *Economie Publică. Analiza economică a deciziilor publice*, Editura Economică, București, 2003
- McCarthy, A., R. Dellink, R. Bibas, *The Macroeconomics of the Circular Economy Transition: A Critical Review of Modelling Approaches*, OECD Environment Working Papers, No. 130, OECD Publishing, Paris, 2018
- McKay, J., *Reassessing Development Theory: Modernisation and Beyond*, în D. Kingsbury, J. Remenyi, J. McKay & J. Hunt, (Eds.), *Key Issues in Development*, pp. 52 Hampshire, New York: Palgrave Macmillan, 2004, from https://www.academia.edu/2004699/Key_Issues_in_Development, accesat la 28 iulie 2020
- Meadows, D.H., Meadows, D.L., Randers, J., Behrens, W.W., *The limits to growth – A Report for the Club of Rome s Project on the Predicament of Mankind*, Universe Books, New York, 1972
- Mello, L., Sutherland, D., *Financing infrastructure*, International Center for Public Policy, Working Paper 14-09, 2014
- Miller, M., Mustapha, S., *Public investment management. A public financial management introductory guide*, Overseas Development Institute, Londra, 2016
- Mishan, E.J., Quah, E., *Cost Benefit Analysis*, Fifth edition, Routledge /Taylor & Francis e-Library, 2007
- Mitnik, S., Neumann, T., Dynamic effects of public investment: Vector autoregressive evidence from six industrialized countries, *Empirical Economics*, 26, pp. 429–446, 2001
- Munnell, A.H., *Why Has Productivity Growth Declined? Productivity and Public Investment*, *New England Economic Review*, ediția ianuarie, pp. 3-22, 1990
- Musgrave, A.R., Peacock, A.T., *Classics In The Theory Of Public Finance*, Lowe & Brydone (Printers) Ltd., Reprint edition, Londra, pp. 212, 1967
- Nazmi, N., Ramirez, M.D., Public and private investment and economic growth in Mexico, *Journal of Contemporary Economic Policy*, Vol. 15(1), pp. 65-75, 1997
- Netherlands Enterprise Agency, *Circular Economy & SDGs, How circular economy practices help to achieve Sustainable Development Goals*, 2020
- Nguyen, C.T., Trinh, L.T., The impacts of public investment on private investment and economic growth, *Journal of Asian Business and Economic Studies* Vol. 25 Nr. 1, pp. 15-32, 2018
- Nunez-Serrano, J.A., Velasquez, F. J., *Is Public Capital Productive? Evidence from a Meta-analysis*, *Applied Economic Perspectives and Policy*, Vol. 39, ed. 2, pp. 313-345, 2016

Ocolișanu, A., Candale, V., Current challenges in allocating financial resources for public investment, International Conference - The Knowledge-Based Organization, 16-18 iunie 2022, Sibiu, Vol. XXVIII, No. 2022, "Nicolae Bălcescu" Land Forces Academy Sibiu

Ocolișanu, A., Dobrotă, G., Agârbiceanu, S.M., The Implications of the Circular Economy on Sustainable Economic Growth, Management of Sustainable Development Journal, Lucian Blaga University of Sibiu, Faculty of Economic Sciences, vol. 14(1), iunie 2022, pp. 16-21, DOI: <https://doi.org/10.54989/msd-2022-0003>

Ocolișanu, A., Agârbiceanu, S.M., The Impact Of Public Investment On Economic Growth, International Conference For Doctoral Students, Universitatea "Lucian Blaga", Sibiu, 11.11.2021

Ocolișanu, A., Agârbiceanu, S.M., Measuring Sustainable Economic Growth, International Conference "Knowledge Economy – Challenges of the 21st Century", Universitatea Constantin Brâncoveanu Pitești, 26.11.2021

Ocolișanu, A., Candale, V., Agârbiceanu, S.M., The Role Of The Public Investment Policy In The Funding Of Sustainable Development, Analele Universității „Constantin Brâncuși” din Târgu Jiu, Seria Economie, vol.5, pp. 220-227, 2021, ISSN 2344 – 3685/ISSN-L 1844 – 7007

Ocolișanu, A., Dobrotă, G., Agârbiceanu, S.M., The Sustainable Economic Growth – Evolution and Measurement Indicators, International Economic Conference of Sibiu, 27th edition, 30 octombrie 2020

Ocolișanu, A., Dobrotă, G., Sustainable development versus sustainable economic growth – conceptual distinctions and debates, International Scientific Conference Information Society and Sustainable Development, VIIth Edition, Academica Brâncuși Publishing House, 11-12 Septembrie, pp. 49-53, 2020, ISBN – 978-973-144-889-3

Osberg, L., Sharpe, A., How Should We Measure The “Economic” Aspects Of Well-Being?, Review of Income and Wealth, Seria 51, nr. 2, 2005

Pasinetti, L.L., The myth (or folly) of the 3% deficit/GDP Maastricht parameter, Cambridge Journal of Economics, pp. 103-116, 1998

Petrović, P., Arsić, M., Nojković, A., Increasing public investment can be an effective policy in bad times: Evidence from emerging EU economies, Economic Modelling, Vol. 94, pp. 580-597, 2021

Phetsavong, K., Ichihashi, M., The impact of public and private investment on economic growth: evidence from developing Asian countries, IDEC discussion paper, Hiroshima University, Higashi Hiroshima, 2012

Pietak, L., Review of Theories And Models Of Economic Growth, Comparative Economic Research. Central and Eastern Europe, 2014

Porter, M. E., van der Linde, C., Toward a new conception of the environment competitiveness relationship, Journal of Economic Perspectives, 9, pp. 97–118, 1995

Prochniak, M., Determinants of economic growth in Central and Eastern Europe: the global crisis perspective, Post-Communist Economies, Vol. 23, Nr. 4, pp. 449–468, 2011

Qureshi, Z., Meeting the challenge of Sustainable Infrastructure: The Role of Public Policy, Global Economy and Development program at the Brookings Institution, 2016

Rajaram, A., Tuan Minh, L., Kai, K., Jay-Hyung, K., Jonas, F., Editors, The Power of Public Investment Management: Transforming Resources into Assets for Growth, Directions in Development, Washington, DC, World Bank, 2014

Randers, J., Rockström, J., Stoknes, P.E., Goluke, U., Collste, D., Cornell, S., Transformation is Feasible! How to Achieve the sustainable development goals within planetary boundaries, Stockholm Resilience Centre, 2018

Ravn, M. O., Uhlig, H., Notes on Adjusting the Hodrick-Prescott Filter for the Frequency of Observations, The Review of Economics and Statistics, vol. 84, ed. 2, pp. 371-375, 2002

Redclif, M.R., Sustainable development (1987-2005) – An Oxymoron comes of Age, Sustainable Development, John Wiley and Sons, 2005

Reinhart, C.M, Rogoff, K.S., Growth in a time of debt”, American Economic Review: Papers & Proceedings 100, pp. 573–578, 2010, <http://www.aeaweb.org/articles.php?doi=10.1257/aer.100.2.573>

Remenyi, J., The Economics of Development, în D. Kingsbury, J. Remenyi, J. McKay & J. Hunt, (Eds.), Key Issues in Development (pp. 115-141). Hampshire, New York: Palgrave Macmillan, 2004

Remenyi, J., What is Development?, în D. Kingsbury, J. Remenyi, J. McKay & J. Hunt, (Eds.), Key Issues in Development (pp. 22-44). Hampshire, New York: Palgrave Macmillan, 2004, https://www.academia.edu/2004699/Key_Issues_in_Development, accesat la 28 iulie 2020

Ricardo, D., On the Principles of Political Economy and Taxation, ediția a III-a 1821, Batoche Books, Canada, 2001

Rioja, F.K., Productiveness and welfare implications of public infrastructure: a dynamic two-sector general equilibrium analysis, Journal of Development Economics, Vol. 58, pp. 387–404, 1999

Rizos, V., Tuokko, K., Behrens, Arno, The Circular Economy, A review of definitions, processes and impacts, CEPS Research Report, 2017

Rodriguez-Pose, A., Garcilazo, E., Quality of Government and the Returns of Investment: Examining the Impact of Cohesion Expenditure in European Regions, OECD Regional Development Working Papers, OECD Publishing, 2013

Romer P.M., Increasing Returns and Long-Run Growth, The Journal of Political Economy, Vol. 94, No. 5, 1986

Romp, W., Haan, J., Public Capital and Economic Growth: A Critical Survey, Perspektiven der Wirtschaftspolitik, 8 (Special Issue), pp. 6–52, 2007

Rostow, W.W., The Stages of Economic Growth, The Economic History Review, New Series, Vol. 12, No. 1, Blackwell Publishing pp. 1-16, 1959

Samake, I., Investment and Growth Dynamics: An Empirical Assessment Applied to Benin, IMF working paper wp/08/120, 2008

Săvoiu, G., Burtescu, E., Matei, S., Cât de profund economică, financiară sau statistică este o analiză de senzitivitate în proiectele europene?, Revista Română de Statistică - Supliment nr. 12, pp. 64-81, 2021

Schmidhuber, J., Qiao, B., Comparing Crises: Great Lockdown versus Great Recession, Food and Agriculture Organization of the United Nations, Roma, 2020, <https://doi.org/10.4060/ca8833en>

Schroeder, P., Anggraeni, K., Weber, U., The Relevance of Circular Economy Practices to the Sustainable Development Goals, Journal of Industrial Ecology, 2018

Schumpeter, J.A., Theoretical problems of Economic Growth, The Journal Of Economic History, Supplement VII., 1947

Schumpeter, J. A., Ten Great Economists From Marx to Keynes, Taylor & Francis e-Library, 2003, disponibil la <http://digamo.free.fr/ten10.pdf>

Sharipov, Ilkhom, Contemporary economic growth models and theories: A literature review, CES Working papers, Vol. VII, nr.3, 2015

Smith, A., An inquiry into the nature and causes of the Wealth of Nations, Metalibri, 2007, https://www.ibiblio.org/ml/libri/s/SmithA_WealthNations_p.pdf, accesat la 10.01.2021

Solow, R.M., A Contribution to the Theory of Economic Growth, Quaterly Journal of Economics, Vol. 70 No. 1,

pp. 65-94, 1956

Spackman, M., Multi-Year Perspective in Budgeting and Public Investment Planning, Draft background paper for discussion at session III.1 of the OECD Global Forum on Sustainable Development: Conference on Financing Environmental Dimension of Sustainable Development, OECD, Paris, 2002

Stahel, W.R., The circular economy, *Nature*, 531, pp. 425-438, 2016, <https://www.nature.com/news/the-circular-economy-1.19594>, accesat la 21.01.2021

Stavins, R.N., Wagner, A.F., Wagner, G., Interpreting Sustainability in Economic Terms: Dynamic Efficiency Plus Intergenerational Equity, *Resources for the Future*, 2002

Stiglitz, J.E., How to Restore Equitable and Sustainable Economic Growth in the United States, *American Economic Review: Papers & Proceedings*, 106(5), pp. 43-47, 2016

Stiglitz, J.E., Walsh, C.E., *Economics*, ediția a IV-a, W. W. Norton & Company, Inc., New York, 2006

Stock, J.H., Watson, M.W., Vector Autoregressions, *Journal of Economic Perspectives*, Vol. 15, Nr. 4, pp. 101-115, 2001

Stuart, J. M., *Principles of Political Economy with some of their Applications to Social Philosophy*, a 7-a ediție, London, 1848, disponibil la https://www.econlib.org/library/Mill/mlP.html?chapter_num=31#book-reader

Tandberg, E., Allen, R., *Managing Public Investment Spending During the Crisis*, FMI, Fiscal Affairs, 2020

Todaro, M.P., Smith, S.C., *Economic Development*, Twelfth edition, Pearson, 2015

Truger, A., Reviving fiscal policy in Europe: towards an implementation of the golden rule of public investment, *European Journal of Economics and Economic Policies: Intervention*, Vol. 13 No. 1, pp. 57-71, 2016

Tubaro, P., History of economic thought, Rhona C. Free. *21st Century Economics: A Reference Handbook*, 1, Sage, pp.3-11, 2010

Turan, T., Yanikkaya, H., Ozer, A.H., Economic Growth Effects of Public and Private Investment: Evidence from Dynamic Panel Estimation for Developed and Developing Countries, *Prague Economic Papers*, 30 (5), pp. 613-631, 2021

Turnovsky, S.J., Economic growth and inequality: The role of public investment, *Journal of Economic Dynamics & Control*, vol. 61, pp. 204-221, 2015

Uddin, M., Chowdhury, M.N., Uddin, S., Effect of Public Investment on Economic Growth in Bangladesh: An Econometric Analysis, *International Journal of Developing and Emerging Economies*, Vol.3, No.2, pp.72-97, 2015

Vălilă, T., Perée, E., Fiscal Rules and Public Investment, European Investment Bank, *Economic and Financial Report 2005/02*, 2005

Voss, G. M., Public and private investment in the United States and Canada. *Economic Modelling*, 19(4), pp. 641-664, 2002

WRAP, *Economic growth potential of more circular economies*, 2015

Zaman, G., Georgescu, G., și colaboratorii, *Dezvoltarea economică endogenă la nivel regional. Cazul României*, Editura Expert, București, 2015

II. Acte normative, regulamente și rapoarte ale autorităților de reglementare

Banca Mondială, Contribution to Beyond GDP, “Virtual Indicator Expo”, 2012, https://ec.europa.eu/environment/beyond_gdp/download/factsheets/bgdp-ve-ans.pdf

Banca Mondială, *Estimating the World Bank’s Adjusted Net Saving: Methods and Data*, Environment and Natural

Resources Global Practice, 2018

Banca Mondială, Global Economic Prospects, January 2017 Weak Investment in Uncertain Times, World Bank, Washington, DC, 2017, pp. 193, doi:10.1596/978-1-4648-1016-9

Banca Mondială, Public Investment Management Handbook for Capacity Development, 2018

Banca Mondială, World Development Indicators 2014, Washington, DC, 2014

BCE, Stabilitatea Prețurilor: De ce este importantă?, Frankfurt pe Main, Germania, 2008, https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/other/whypricestability_ro.pdf

CE, Cohesion in Europe towards 2050, Eighth report on economic, social and territorial cohesion, Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2021

CE, EU SDG Indicator set 2021, Result of the review in preparation of the 2021 edition of the EU SDG monitoring report, 2021

CE, Vademezum de Evaluare Economică 2021-2027, Principii generale și aplicații sectoriale, Bruxelles, 2021

CE, Strategic Plan 2020-2024, 2020

CE, Sustainable Europe Investment Plan, European Green Deal Investment Plan, Bruxelles, 2020

CE, Supporting the Sustainable Development Goals across the world: The 2019 Joint Synthesis Report of the European Union and its Member States, 2019

CE, 9 Ways Cohesion Policy Works for Europe, Main results 2007-2013, 2016 https://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/publications/factsheets/2016/9-ways-cohesion-policy-works-for-europe-main-results-2007-2013

CE, Fondurile Structurale și de Investiții Europene 2014-2020: texte oficiale și comentarii, Bruxelles, 2016

CE, Ghid pentru Analiza Cost-Beneficiu a Proiectelor De Investiții. Instrument de Evaluare Economică pentru Politica de Coeziune 2014-2020, Bruxelles, 2014

CE, Infrastructure in the EU: Developments and Impact on Growth, Bruxelles, 2014

CE, Economic Crisis in Europe: Causes, Consequences and Responses, European Economy 7/2009

CE, The EU External Investment Plan- A quick overview, https://ec.europa.eu/eu-external-investment-plan/sites/devco-eip/files/documents/eip_factsheet_web-en.pdf

European System of Accounts (ESA), Eurostat/European Commission, Publication Office of the European Union, Luxembourg, 2010

Eurostat, Taxation in 2019, 2020, disponibil la <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/11469100/2-29102020-BP-EN.pdf/059a7672-ed6d-f12c-2b0e-10ab4b34ed07>

FMI, World Economic Outlook Update, 2022

FMI, Global Financial Stability Report, 2021, <https://www.imf.org/en/Publications/GFSR/Issues/2021/10/12/global-financial-stability-report-october-2021>

FMI, How to manage public investment during a postcrises recovery, 2021, pp. 4

FMI, Fiscal Monitor: Policies for the Recovery, 2020, FMI, Washington, SUA

FMI, FAD Investment And Capital Stock Database 2019: Manual & Faq - Estimating Public, Private, And Ppp

Capital Stocks, 2019

FMI, Public Investment Management Assessment: Review And Update, IMF Policy papers, Washington, 2018

FMI, Making Public Investment More Efficient, Staff Report, Washington, D.C., 2015

HG nr. 677/2017 privind aprobarea Metodologiei de analiză cost-beneficiu pentru investițiile în infrastructura de apă

Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, C 131I, 24 martie 2022

MES, Annual Report 2020, Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2021

OCDE, Global Outlook on Financing for Sustainable Development 2021. A new way to invest for people and planet, 2021, disponibil la https://read.oecd-ilibrary.org/development/global-outlook-on-financing-for-sustainable-development-2021_e3c30a9a-en#page1

OCDE, Economic Policy Reforms 2019, Going for Growth, 2019, https://read.oecd-ilibrary.org/economics/economic-policy-reforms-2019_aec5b059-en#page1

OCDE, Effective Public Investment Across Levels of Government: Implementing the Principles, 2019

OCDE, Policy Coherence for Sustainable Development 2019, Empowering People and Ensuring Inclusiveness and Equality, 2019, https://www.oecd-ilibrary.org/sites/a90f851f-en/index.html?itemId=/content/publication/a90f851f-en&_csp_=73b15b213fdb1ee6ffc1405b658b178f&itemIGO=oecd&itemContentType=book

OCDE, Recommendation of the Council on Policy Coherence for Sustainable Development, OECD/LEGAL/0381, 2019, <https://www.oecd.org/gov/pcsd/recommendation-on-policy-coherence-for-sustainable-development-eng.pdf>

OCDE, Rethinking Regional Development Policy-making, OECD Multi-level Governance Studies, OECD Publishing, Paris, 2018

OCDE, Investing in Climate, Investing in Growth, 2017

OCDE, Economic Policy Reforms 2017, Going for Growth, 2017, https://read.oecd-ilibrary.org/economics/economic-policy-reforms-2017_growth-2017-en#page1

OCDE, Better Policies for 2030, An OECD Action Plan on the Sustainable Development Goals, 2016

OCDE, Annex C: Simplified perpetual inventory method, Measuring Capital - OECD Manual 2009, Second edition, OECD Publishing, Paris, 2009

OCDE, Government at a Glance 2009, OECD Publishing, Paris, 2009, <https://doi.org/10.1787/9789264075061-en>.

OCDE, Glossary of statistical terms, <https://stats.oecd.org/glossary/detail.asp?ID=1163>, accesat la 20.09.2020

Parlamentul European, Public and Private Investment in the European Union, European Parliament - Directorate-General for Research Working Paper, European Parliament, Luxembourg, 1999

Regulamentul (UE) nr. 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului, Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L231/159 din 30.06.2021

Regulamentul de Punere în aplicare (UE) 2015/207 al Comisiei, Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L38/1 din 13.02.2015

Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului, Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L347/320 din 20.12.2013

Serviciul de Cercetare al Parlamentului European, Economic and Budgetary Outlook for the European Union 2022, Studiu, Bruxelles, 2022

UE, Annual Sustainable Growth Strategy 2021, Bruxelles, 2021

UE, Supporting public administrations in EU Member States to deliver reforms and prepare for the future, Luxembourg, Publications Office of the European Union, 2021

UE, EUROPA 2020, O strategie europeană pentru o creștere inteligentă, ecologică și favorabilă incluziunii, COM (2010) 2020 final,

https://www.mae.ro/sites/default/files/file/Europa2021/Strategia_Europa_2020.pdf

UE, Strategic Plan 2020-2024, https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/ecfin_sp_2020_2024_en.pdf

UE, Sustainable development in the European Union, Monitoring report on progress towards SDGs in an EU context, 2020

UE, EU report on Policy Coherence for Development, Commission Staff Working Document, 2019

UE, Political Guidelines for the next European Commission 2019-2024, <https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024>

UE, Next steps for a sustainable European future, European action for sustainability, 2016

UNCTAD, Investment Policy Framework for Sustainable Development, 2015

UNCTAD, World Investment Report 2014, Investing in the SDGs: An Action Plan, United Nations, 2014, https://unctad.org/system/files/official-document/wir2014_en.pdf

UNCTAD, Investment Policy Framework for Sustainable Development, United Nations, 2012 https://unctad.org/system/files/official-document/diaepcb2012d5_en.pdf

UNDESA, Summary by the President of the Economic and Social Council of the High-Level Political Forum on Sustainable Development Convened under the Auspices of the Council at Its 2020 Session, New York, USA, 2020,

https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/269252020_HLPF_Presidents_summary.pdf, accesat la 10.05.2021

United Nations, Inter-agency Task Force on Financing for Development, Financing for Sustainable Development Report 2021, New York: United Nations, 2021, disponibil la <https://developmentfinance.un.org/fsdr2021>

United Nations, Global indicator framework for the Sustainable Development Goals and targets of the 2030 Agenda for Sustainable Development, 2020

United Nations, The Sustainable Development Goals Report 2020, 2020, <https://unstats.un.org/sdgs/report/2020/>

United Nations, Department of Economic and Social Affairs Economic Analysis, Development Issues No. 8: Global context for achieving the 2030 Agenda for Sustainable Development: Sustained global economic growth, 2017, <https://www.un.org/development/desa/dpad/publication/development-issues-no-8-global-context-for-achieving-the-2030-agenda-for-sustainable-development-sustained-global-economic-growth/>

United Nations, Addis Ababa Action Agenda of the Third International Conference on Financing for Development, 2015, https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/2051AAAA_Outcome.pdf

United Nations, Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development, 2015 <https://sdgs.un.org/2030agenda>

United Nations, Report of the United Nations Conference on Sustainable Development, Rio de Janeiro 20-22 iunie, 2012, Brazilia, <https://naaee.org/sites/default/files/n1246164.pdf>

United Nations, The role of public investment in social and economic development, New York și Geneva, 2009

United Nations Development Programme, Human Development Report, pp. 128, 2004, disponibil la <http://hdr.undp.org/reports/global/2004/>

United Nations, Report of the United Nation Conference on the Human Environment, Stockholm 5-16 iunie 1972, New York, 1973, <https://wedocs.unep.org/handle/20.500.11822/30829>

U.S. National Research Council, Policy Division, Board on Sustainable Development, Our Common Journey: A Transition Toward Sustainability, Washington, DC: National Academy Press, 1999, https://books.google.ro/books?hl=en&lr=&id=nVyBAgAAQBAJ&oi=fnd&pg=PT20&dq=a+transition+toward+sustainability&ots=4MiiXfcftz&sig=rv7WdxkeqGCeH4e6oopplTk--rw&redir_esc=y#v=onepage&q=a%20transition%20toward%20sustainability&f=false accesat la 26 iulie 2020

III. Site-uri web:

<https://www.circle-economy.com/>

<https://www.consilium.europa.eu/ro/>

<https://www.consilium.europa.eu/ro/policies/eu-recovery-plan/>

<https://datatopics.worldbank.org/world-development-indicators/the-world-by-income-and-region.html>

<https://www.ecb.europa.eu/>

<https://www.econlib.org/library/Enc/bios/Schumpeter.html>

<https://www.euractiv.com/>

<https://ec.europa.eu/>

<https://www.marxists.org/romana/m-e/1867/capitalul-vol1/c23.htm>

<https://mfinante.gov.ro/>

<http://www.oecd.org>

<https://www.stockholmresilience.org/>

<https://sdgs.un.org/>

<https://unctad.org/>

<https://unstats.un.org/unsd/classifications/Econ>